

Pročišćavanje zaumljenih otpadnih voda

mag. appl. chem. Morana Drušković

HRZZ "IP2019-04-1169 "

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
GRAĐEVINSKI FAKULTET

Zauljene otpadne vode

- Spoj otpadne vode i ulja u određenom omjeru
- Porastom industrijske proizvodnje povećavaju se količine na globalnoj razini
- Povišene vrijednosti parametara:
  - Kemijske potrošnje kisika (KPK)
  - Ukupnog organskog ugljika (UOT)
  - Ukupnih ugljikovodika (mineralnih ulja)
  - Mutnoća
  - Neugodan miris

Tablica 1. Fizikalno-kemijski pokazatelji zauljene otpadne vode i zakonska regulativa.

Pokazatelj	Jedinica	Zauljena otpadna voda	Površinske vode (PO)	Sustav javne odvodnje (SJO)
Temperatura	°C	15	30	40
pH-vrijednost		7,4	6,5 - 9,0	6,5 - 9,5
Suspendirana tvar	mg/l	85	30	-
Kemijska potrošnja kisika (KPK)	mg/l	1433	125	700
Teško hlapljive lipofilne tvari (ukupna ulja i masti)	mg/l	17,8	20	100
Ukupni ugljikovodici (mineralna ulja)	mg/l	129,17	10	30
Adsorbibilni organski halogeni (AOX)	mg/l	1,71	0,5	0,5
Aluminij (Al)	mg/l	13783 ng/l	3	-
Antimon (Sb)	mg/l	105,2 ng/l	0,5	-
Arsen (As)	mg/l	537,0 ng/l	0,1	0,1
Bakar (Cu)	mg/l	539,8 ng/l	0,3	0,5
Barij (Ba)	mg/l	778,4 ng/l	3	5
Bor (B)	mg/l	62174 ng/l	3	10
Cink (Zn)	mg/l	62174 ng/l	0,5	2
Kadmij (Cd)	mg/l	11,68 ng/l	0,05	0,1
Kobalt (Co)	mg/l	133,2 ng/l	1	1
Kositar (Sn)	mg/l	526,5 ng/l	0,5	2
Ukupni krom (Cr)	mg/l	838,1 ng/l	0,5	0,5
Krom (VI) (Cr)	mg/l		0,1	0,1
Mangan (Mn)	mg/l	1350 ng/l	2	4
Nikal (Ni)	mg/l	< 0,1 ng/l	0,5	0,5
Olovo (Pb)	mg/l	583,3 ng/l	0,5	0,5
Selen (Se)	mg/l	289,3 ng/l	0,02	0,1
Vanadij (V)	mg/l	100,3 ng/l	0,05	0,1
Željezo (Fe)	mg/l	77269 ng/l	2	10
Živa (Hg)	mg/l	< 0,1 ng/l	0,01	0,01

Novi hibridni pristup pročišćavanju

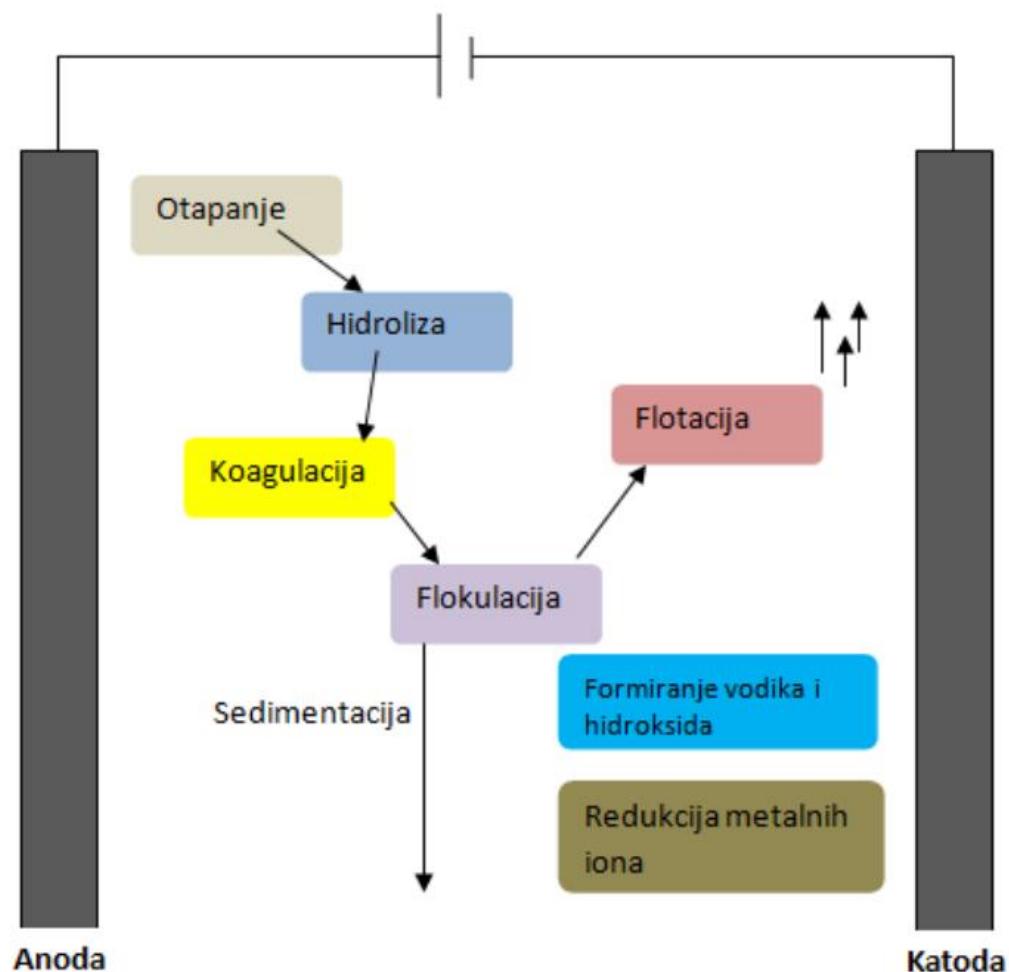
ELEKTROKEMIJSKI
PROCESI

NAPREDNI
OKSIDACIJSKI
PROCESI

Elektrokoagulacija

Elektro-Fenton
proces

ELEKTROKEMIJSKI PROCESI

ELEKTROKOAGULACIJA (EK)

- Elektrode: Nehrđajući čelik (SS)
Željezne (Fe)
Aluminijске (Al)
- 3 uzastopna koraka u procesu elektrokoagulacije:
  1. Kompresija difuznog dvosloja pomoću iona nastalih oksidacijom žrtvovane anode
  2. Neutralizacija naboja
  3. Formiranje flokula
- Karakteristične reakcije:
ANODA: $M_{(s)} \rightarrow M^{n+}_{(aq)} + ne^-$
KATODA: $nH_2O_{(l)} + ne^- \rightarrow \frac{n}{2}H_{2(aq)} + nOH^-$
U otopini: $M^{n+} + nH_2O \rightarrow M(OH)_{n(s)} + nH^+_{(aq)}$

Napredni oksidacijski procesi (NOP)

Elektrokemijski napredni oksidacijski procesi (ENOP) – ELEKTRO-FENTON PROCES

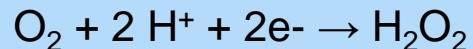

- Nastajanje $\cdot\text{OH}$ radikala (Fentonova reakcija)

Neizravno katalitičko
stvaranje $\cdot\text{OH}$ radikala

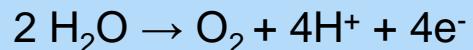
- Nastajanje vodikovog peroksida redukcijom otopljenog kisika ($\text{pH} \approx 3$)

- Nastajanje Fe^{2+} redukcijom Fe^{3+}

- Oksidacija kisika na anodi

- Elektrokatalitička regeneracija Fe^{2+} iona u Fe^{3+}

Cilj istraživanja

1. Ispitati utjecaj različitih procesnih parametara na učinkovitost procesa pročišćavanja zauljenih otpadnih voda
2. Pročistiti zauljene otpadne vode do kakvoće koja će omogućiti njihovu primjenu kao tehnološke vode u procesu proizvodnje opekarskih proizvoda

Materijali

- Zauljena otpadna voda:
  - Separatori ulja i masti

- Otpadna voda iz skrubera (pročišćavanje plinova u postupku termičke obrade muljeva s UPOV-a)

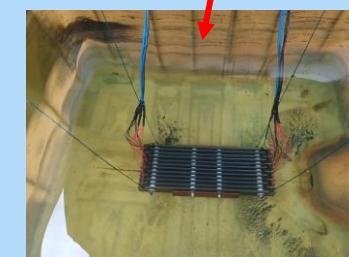
Pročišćavanje zauļjenih otpadnih voda

SS/Fe/Al

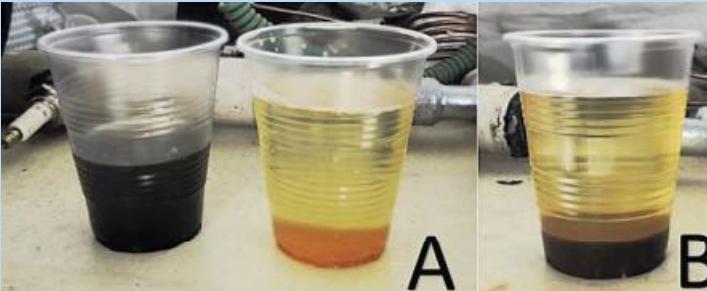
Laboratorijski
testovi
pročišćavanja
(10-30 L)

Pilot
postrojenje
(80 L, 250 L,
1000 L)

Rezultati

Rezultati

Ispitivanje	Institucija
Kemijska potrošnja kisika (KPK)	GF, HR vode
Sadržaj elemenata	FKIT
Temperatura	GF
Električna vodljivost	GF
Otopljeni kisik	GF
Ukupne otopljene tvari (UOT)	GF
pH	GF
Suspendirana tvar	Croatia kontrola
Teškohlapljive lipofilne tvari (ukupna ulja i masti)	Croatia kontrola
Mineralna ulja (ukupni ugljikovodici)	GF
Ukupni organski ugljik (UOC)	FKIT
Adsorbibilni organski halogeni (AOX)	Croatia kontrola

Multimetar-Hanna HI98194

Shimadzu Nexis GC-2030

Elektrode

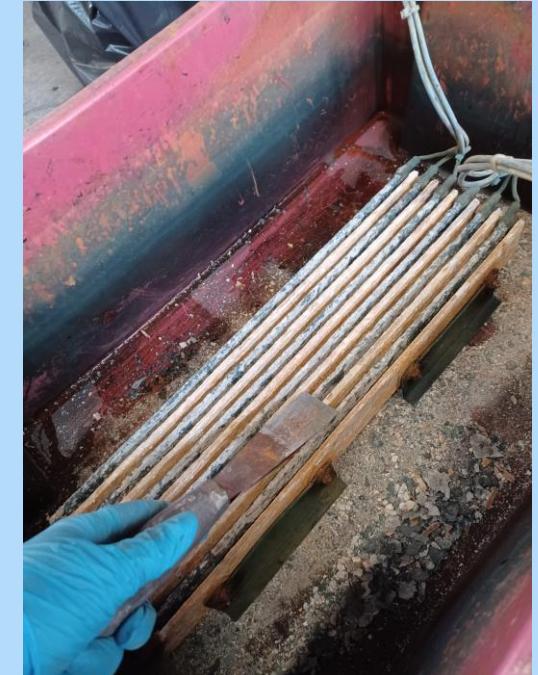
Elektrode od
nehrđajućeg čelika

Fe elektrode

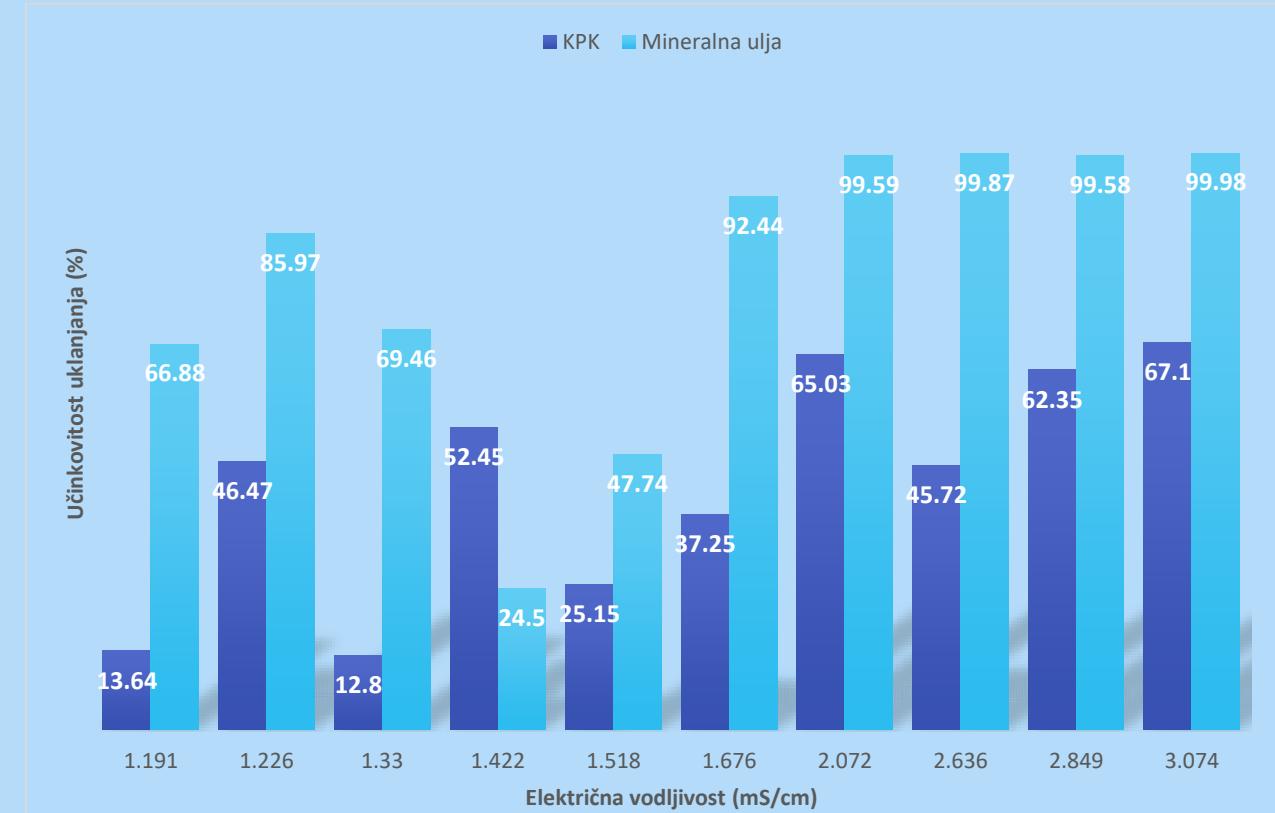
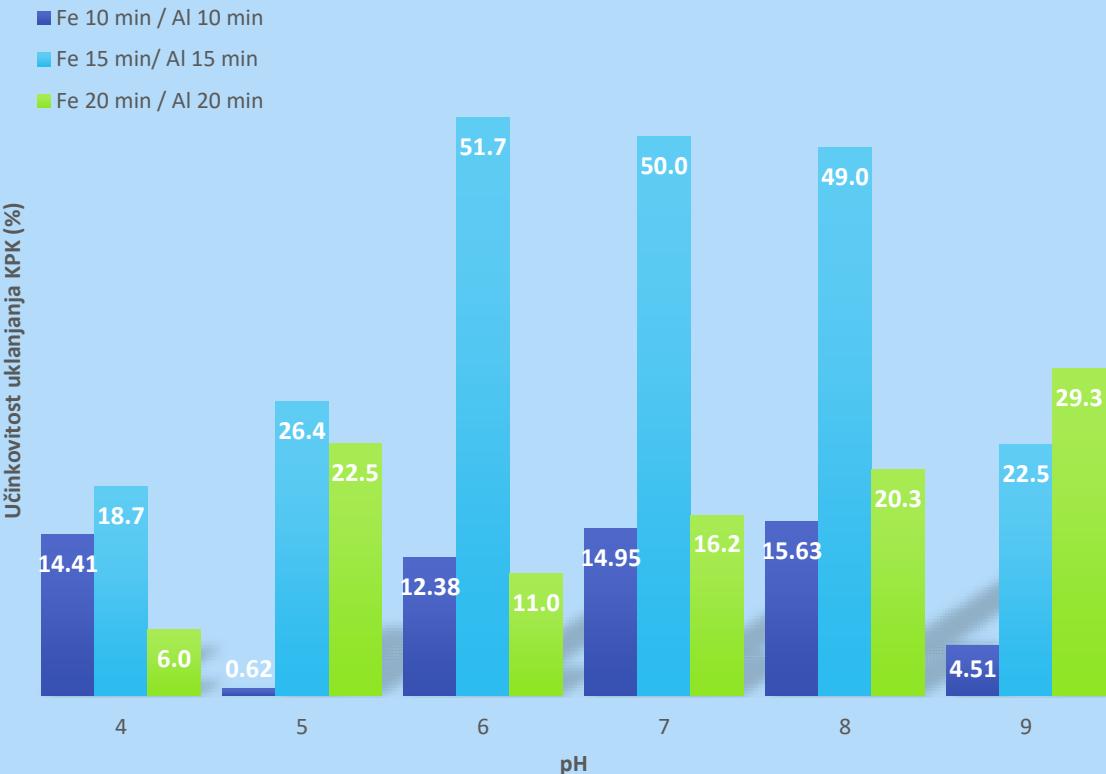

Al elektrode

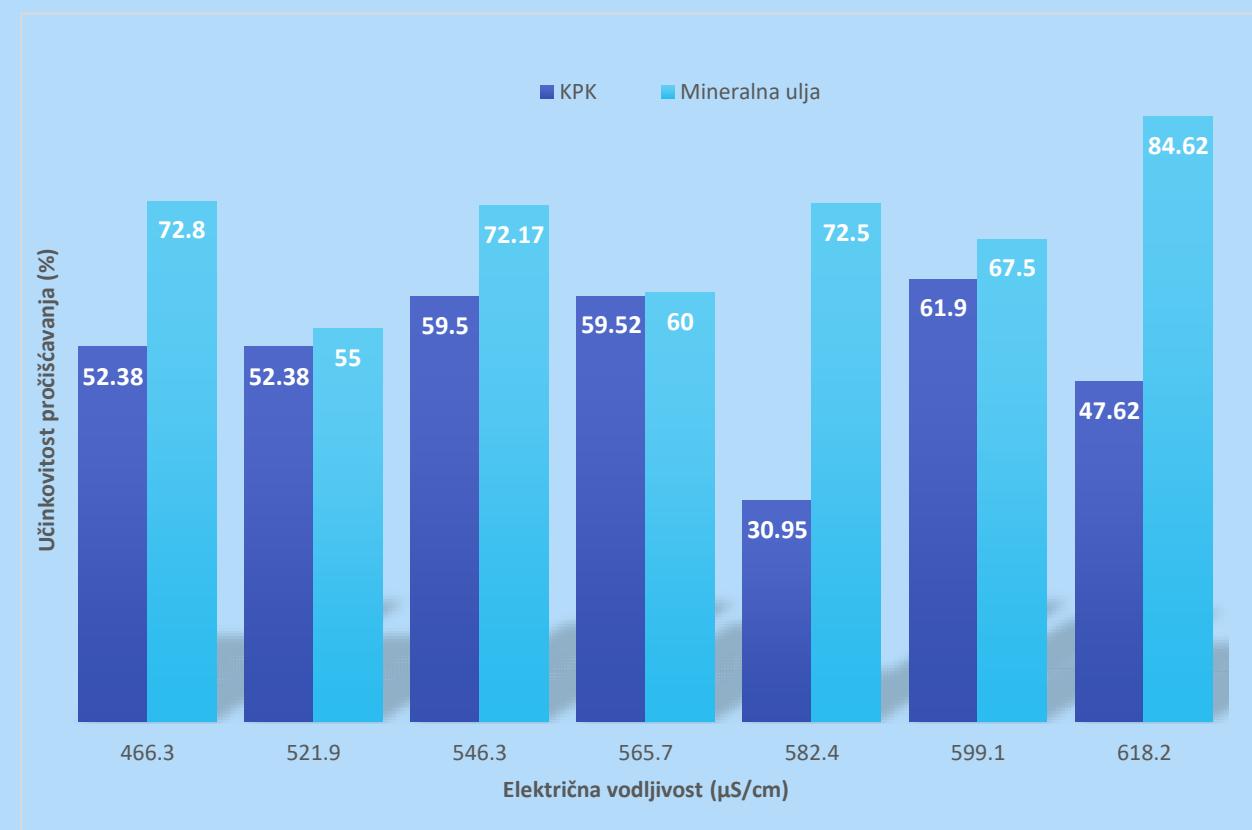
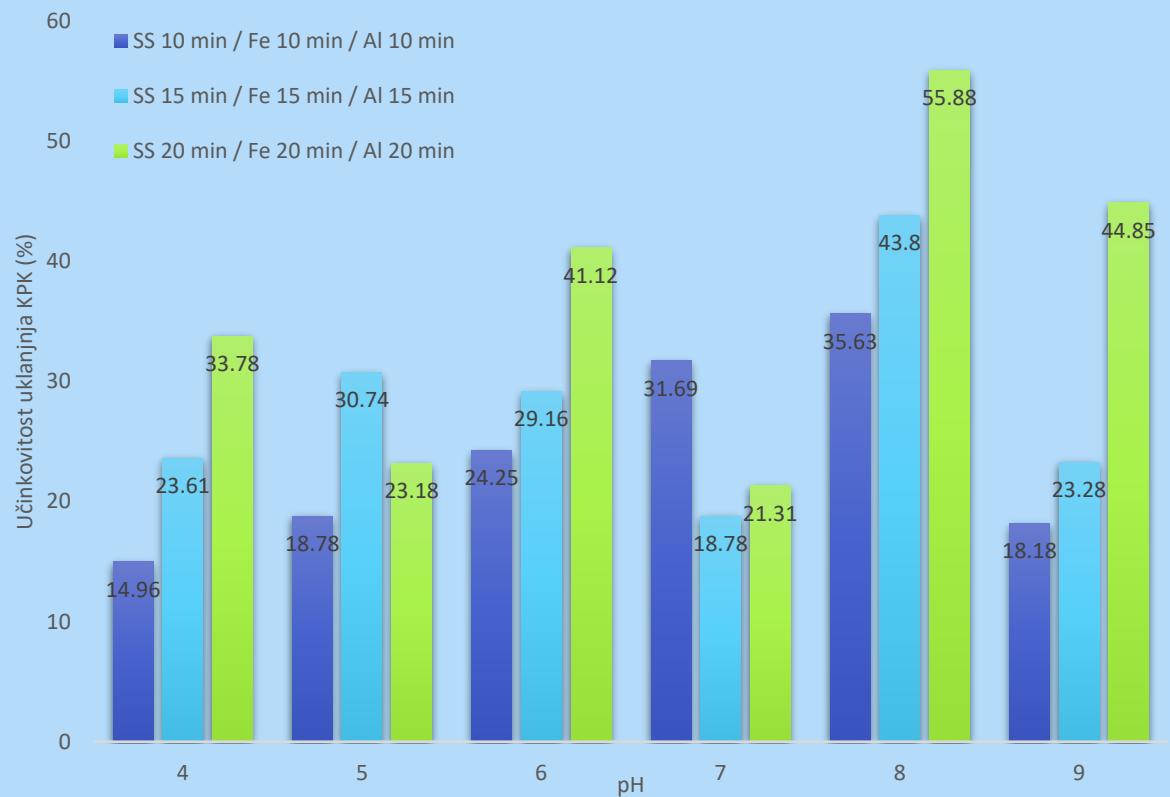

Čišćenje elektroda

Elektrokoagulacija

Hibridni proces - Kombinacija elektrokoagulacije i elektro-fenton procesa

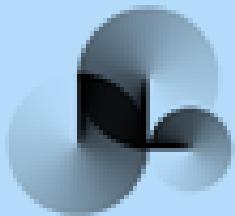
Zaključak

- Istraživanja pokazuju učinkovitost uklanjanja mineralnih ulja procesom elektrokoagulacije oko 99%
- Optimalna pH-vrijednost za postizanje najvećih učinkovitosti pročišćavanja zauljenih voda korištenjem elektrokoagulacije je od 6-8
- Hibridim procesom, kombinacija elektrokoagulacije i elektro-Fenton procesa, postignute su učinkovitosti uklanjanja KPK veće od 80% uz znatno manje električne vodljivosti
- Optimalna pH-vrijednost za postizanje najvećih učinkovitosti pročišćavanja zauljenih voda korištenjem hibridnog postupka je oko 8
- U danjem istraživanju potrebno provesti seriju pokusa pri većim vrijednostima električne vodljivosti kako bi se postigne bolje učinkovitosti uz što kraća vremena trajanja reakcija

Hvala na pažnji!

Ovaj je rad financirala Hrvatska zaklada za znanost u okviru projekta "IP-2019-04-1169-Zbrinjavanje pročišćenih zaumljenih otpadnih voda i mulja s UPOV-a u opekarskoj industriji – proizvodnja novog opekarskog proizvoda u okviru kružne ekonomije".

INDELOOP

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
GRAĐEVINSKI FAKULTET

